

Robin Hood roomt de topinkomens af

De fiscus wil excessief hoge inkomens gaan aanpakken. Dat heeft volgens de staatssecretaris niets te maken met nivellering. 'Gewone' topinkomens blijven buiten schot.

Wie meer verdient dan de minister-president (185.000 euro) wordt vanaf 2009 beknot in de aftrek van pensioenpremie. Zo staat het in de wet. Maar die wet wordt nooit uitgevoerd omdat de Tweede Kamer het kabinet heeft gedwongen alternatieve maatregelen voor de topinkomens uit te werken.

Die laten de gewone topinkomens met rust en mikken alleen op excessieve inkomens, zo liet staatssecretaris Jan Kees de Jager (CDA) de Eerste Kamer deze week weten: „Het is de bedoeling van het kabinet om de maatschappelijke onvrede te adresseren en niet om de bovenste 10 procent of zelfs 5 procent van het inkomensgebouw te treffen; het is geen nivellerende maatregel.”

De schatkist pakt van een zeer kleine groep veel geld af omdat de betrokkenen in de publieke opinie geen recht hebben op zo ontzettend veel geld. Zo is het ook gegaan met criminelen die veel geld hebben vergaard dat hun volgens de publieke opinie niet toekomt, en waarom ze moeten worden aangepakt via de 'pluk-ze-wet'. Het is derhalve niet zo vreemd dat De Jager zich eerder vergelijkt met Robin Hood dan met een roverhoofdman. PvdA-senator Frans Leijne ziet hem eerder als een „vrome struikrover”.

De valbijl ligt dus niet meer bij de Balkenende-norm van 185.000 euro. Leijne verklaart dat zo: politieke salarissen zijn in iedere beschaafde democratie laag: men moet niet in de politiek gaan om daar het grote geld te gaan verdienen. Om die reden verdienen politieke functionarissen altijd relatief weinig.”

Het kabinet gebruikt de kersttijd om te beredeneren vanaf welk bedrag een commerciële beloning excessief is. De commissie-Frijns bepleit zelfregulering binnen het bedrijfsleven en zeker geen ingrijpen door de fiscus. Het kabinet vindt dat te vrijblijvend. Het bereidt wel degelijk fiscale maatregelen voor. In de Eerste Kamer lichtte De Jager een tipje van de sluier op. Waar kunnen de vermogenden op rekenen?

In de eerste plaats schrapt het kabinet de mogelijkheden voor

multinationals om bij het vertrek (of het aantreden) van een topmanager een grote onbelaste storting in de pensioenpot te doen (back-service). De Jager pakt alleen pensioenen aan die uitgaan van het laatst verdiende loon (eindloon zonder beperking). Voor normale pensioenregelingen (middelbaar) komen er geen beperkingen.

Daarnaast werkt het kabinet aan een nieuwe heffing voor bedrijven die hun bestuurders excessieve bonussen geven. Maar er komt geen verbod op dergelijke (vertrek)bonussen. Een nieuwe belasting van 20 tot 30 procent boven het bestaande toptarief van 52 procent, moet ontmoedigend gaan werken.

Door de greep van de belastinginspecteur in de bonussenpot blijft er minder te verdelen over. De Jager verwacht op de langere termijn een „gedragsturend effect” omdat de raden van commissarissen zich zullen aansluiten bij de norm die het kabinet stelt voor wat wel en wat niet excessief is.

Verder werkt het kabinet aan het afkomen van de beloningen voor de managers van effectenfondsen. Dure huizen worden vanaf 2009 zwaarder belast. Tot en met 2008 stopt het eigenwoningforfait van 0,55 procent zodra een huis 1,6 miljoen euro waard is. Die grens vervalt op 1 januari 2009. Het was bovendien de bedoeling dat het tarief voor huizen boven 1 miljoen op 1 januari 2009 zou stijgen van 0,55 procent naar 2,35 procent. Bij dat tarief wordt een huis net zo belast als vermogen in box-3, namelijk met 1,2 procent van de waarde. Daar haalde de Tweede Kamer een streep door. De verhoging vindt nu gespreid tot 2016 plaats. In die tijd kan veel veranderen.

Zeker nu op het Binnenhof steeds vrijer over de fiscale positie van het eigen huis wordt gesproken. In de Eerste Kamer steunde alleen de VVD een motie om de fiscale situatie rond het eigen huis te bevriezen.

De politiek wil de handen vrijhouden voor verdere fiscale maatregelen rond het eigen huis zolang de hypotheekrenteaftrek in stand blijft. CDA-senator Peter Eschers had eerder al een voorzet gegeven met een voorstel extra belastingvoordeel te geven aan mensen die hun hypotheek snel aflossen. De exacte plannen rondom de excessieve bonussen worden in mei 2008 openbaar, het kabinetsbesluit over de hoofdlijnen daarvan misschien al binnen een maand.